

Nieuwsbrief KCHL Gelre ziekenhuizen

Klinisch Chemisch Hematologisch Laboratorium (KCHL)
Redactieadres: KCHL locatie Lukas
Contactpersoon: Dr. J.S. Kamphuis

Aan:
Huisartsen, medisch specialisten, arts-assistenten en verloskundigen.

No. 3, november 2008.

Inleiding

Voor u ligt de derde nieuwsbrief van het KCHL van de Gelre ziekenhuizen. Gezien de hoeveelheid nieuwe informatie zullen we de frequentie van het uitbrengen van de nieuwsbrief terug brengen naar 2 keer per jaar. Belangrijk nieuws dat niet kan wachten tot een volgende nieuwsbrief wordt uiteraard eerder middels een brief naar u gecommuniceerd.

Met collegiale groet,
Management KCHL Gelre ziekenhuizen

Laboratoriumdiagnostiek

Semenonderzoek na vasectomie

De huidige rapportage van semenonderzoek na vasectomie is gebaseerd op de nieuwste richtlijn van de Nederlandse Vereniging voor Urologie. Eisen die in deze richtlijn gesteld worden aan het semen na vasectomie:

- Analyse binnen 2 uur na productie
- Conc. spermatozoa: $< 0.1 \times 10^6/\text{ml}$
- Niet beweeglijk

Plaatjes Functie Analyse (PFA)

Sinds enige tijd heeft het KCHL de beschikking over een zogenaamde (bloed)plaatjesfunctieanalyzer (PFA). Deze analyse heeft een rol in de hemostasescreening, met name bij onderzoek naar hemorragische diathese. Met behulp van de PFA kan de functie van de trombocyten geanalyseerd worden na activatie door collageen/epinefrine of collageen/ADP. Het principe van de PFA is dat bloed door een nauwe opening stroomt en aan de rand van deze opening in contact komt met een coating van collageen/epinefrine of collageen/ADP. Deze activatoren induceren aggregatie van de trombocyten. De tijdsduur tot volledige sluiting van de opening door het trombocytenaggregaat wordt gemeten en is een goede indicatie voor de in vivo functie van

de trombocyten. Een verlengde sluitingstijd (closure time) wijst op een familiale of verworven stoornis in de trombocytenfunctie (bijv. trombocytopathie, trombocytopenie, M. von Willebrand of ten gevolge van medicatie). Medicatie die de functie van trombocyten kunnen beïnvloeden zijn o.a. NSAID's, SSRI's of clopidogrel. Deze dienen, indien mogelijk, een week voor het PFA onderzoek gestopt te worden. Het voordeel van het uitvoeren van de twee deeltsten (collageen/epinefrine en collageen/ADP) is dat de invloed van acetylsalicylzuur (aspirine) op de functie van de trombocyten kan worden onderkend. In dat geval wordt nl. een afwijkende collageen/epinefrine closure time gevonden, terwijl de reactie op collageen/ADP normaal is.

De referentiewaarden voor de PFA zijn:

Collageen/Epinefrine	:	< 160 sec
Collageen/ADP	:	< 121 sec

Bloedafname voor het PFA onderzoek:

Locatie Lukas	:	8:00 - 16:30 uur (ma - vrij)
Locatie Juliana/Spittaal	:	8:00 - 13:00 uur (ma - vrij)

Mededelingen voor de kliniek en de huisarts

Cortisol bepaling dagelijks uitgevoerd

De cortisol bepaling wordt vanaf half oktober dagelijks uitgevoerd i.p.v. één keer in de week. Na een uitgebreide validatie is de cortisol bepaling overgezet op andere apparatuur waardoor het mogelijk is om op elke locatie (Lukas Apeldoorn en het Spittaal Zutphen) deze bepaling 24 uur per dag 7 dagen in de week aan te bieden en te rapporteren. Referentiewaarden zijn niet veranderd.

HVA/VMA in urine: portie i.p.v. 24 uren verzameling

Voor de bepaling van HVA/VMA in het kader van diagnostiek van o.a. neuroblastoom werd in het verleden gebruik gemaakt van 24 uren urine. Momenteel kan tevens volstaan worden met een verse portie urine, waarbij de uitslag wordt gerapporteerd per mmol kreatinine (in urine).

Nieuwe troponine I bepaling

Met ingang van maandag 4 augustus jl. is nieuwe bepaling voor troponine I ingevoerd. Hiermee is de afkapwaarde of beslisgrens van 0,10 µg/l veranderd in 0,05 µg/l.

Referentiewaarden:

Troponine I (nieuw) < 0,05 µg/l

Bij een troponine I (nieuw) < 0,05 µg/l en symptomen > 6 uur dan is een acuut myocardinfarct (AMI) uitgesloten; indien symptomen < 6 uur dan de troponine I concentratie opnieuw laten bepalen.

De reden om over te gaan op een nieuwe bepaling is gelegen in het feit dat er onlangs wereldwijd een nieuwe definitie voor AMI is geformuleerd (European Heart Journal (2007) 28, 2525-2538) en onze oude troponine I bepaling, gerelateerd aan de nieuwe definitie, minder gevoelig bleek te zijn in het lage gebied t.o.v. de nieuwe troponine bepaling.

Invloed preanalytische condities op testresultaat

Bij een aantal bepalingen is het van groot belang dat de preanalytische fase goed verloopt. Voorbeelden hiervan zijn o.a:

- Hormonen zoals PTH en ACTH: deze zijn zeer instabiel bij kamertemperatuur (KT). Bloed voor deze hormoonbepalingen dient daarom direct na afname op ijs te worden gezet.
- Lactaat en homocysteïne. Deze producten zijn instabiel bij KT. Na afname direct op ijs plaatsen.
- Bloedgassen. Deze dienen z.s.m. te worden geanalyseerd i.v.m. verdere gasuitwisseling in de afnamebuis.

Gezien de hierboven beschreven invloed van de preanalytische condities kan bloedafname voor bovenstaande bepalingen derhalve alleen plaatsvinden op de locaties Zutphen en Lukas en **niet** op prikposten.

Aanvraagformulieren laboratoriumdiagnostiek

Wij verzoeken u de aanvraagformulieren voor laboratoriumonderzoek zo volledig mogelijk in te vullen, waaronder naam, geboortedatum en adres. Deze gegevens moeten gecontroleerd kunnen worden door een medewerker van het KCHL, mogelijk in combinatie met paspoort of rijbewijs.

Telefoonnummers KCHL

Ons laboratorium is dagelijks bereikbaar van 08.00-16.30 uur onder telefoonnummer:
- 055-5811816 (locatie Lukas Apeldoorn)
- 0575-592608 (locatie Zutphen)
Dienstdoend klinisch chemicus: 055-8446222.

Inleveren semen t.b.v. laboratoriumdiagnostiek

Semen voor eenvoudig onderzoek of voor onderzoek na vasectomie kan zonder afspraak van maandag t/m vrijdag worden ingeleverd bij het laboratorium, locaties Zutphen en Lukas.

Belangrijke spelregels hierbij zijn:

- Inleveren **voor** 14.30 uur. Materiaal dat na dit tijdstip wordt ingeleverd kan niet meer in behandeling worden genomen.
- Inleveren **binnen 2 uur** na productie.
- **Alleen inleveren** op de locaties Zutphen (het Spitaal) en Apeldoorn (Lukas) i.v.m. beperkte houdbaarheid semen.

Verhuizing polikliniek KCHL binnen locatie Lukas

Vanaf 10 juli jl. heeft de tijdelijke poli bloedafname op de locatie Lukas plaats gemaakt voor een nieuwe permanente poli (zie foto). Het routenummer hiervoor is ongewijzigd (nr. 3).

Bloedafname poli Juliana + verhuizing KCHL Juliana naar locatie Lukas

Begin 2009 (de planning is nu in week 6) kunnen in principe alle functies vanuit het Juliana verhuisd worden naar het Lukas. De huidige voorzieningen voor laboratorium en röntgen echter, blijven voorlopig op het terrein van het Juliana, hiertoe wordt een tijdelijke huisvesting gerealiseerd. Zodra we meer weten wordt u hier allen uiteraard uitgebreid over geïnformeerd.